

ДОБРУДЖАНСКИ ЗЕМЕДЕЛСКИ ИНСТИТУТ Генерал Тошево	
ВХОДНА №	445
ДАТА	09.04.2015

СТАНОВИЩЕ

Относно: конкурс за заемане на академична длъжност “Професор” по област на висше образование б “Аграрни науки и ветеринарна медицина” в професионално направление 6.1 “Растениевъдство”, по научна специалност “Селекция и семепроизводство на културните растения”, шифър 04.01.05, обявен в Държавен вестник, брой 100 от 05.12.2014 година от Добруджански земеделски институт – Генерал Тошево.

Кандидат: доц. д-р Иванка Стоева, Добруджански земеделски институт – Генерал Тошево.

От: доц. д-р Татяна Петкова Петрова, Добруджански земеделски институт – Генерал Тошево, член на научното жури съгласно заповеди № НП-07-02 / 17.02.2015 г. и № НП-07-04 / 25.02.2015 г. на Председателя на Селскостопанска академия.

I. Кратко представяне на кандидата.

Доц. д-р Иванка Стоева завършва висше образование през 1973 година във ВСИ “Васил Коларов”, специалност “Лозаро-градинарство”. В периода 1976 – 1980 работи като агроном в секция “Селекция на пшеницата” към Институт по пшеницата и слънчогледа (сега Добруджански земеделски институт) – Генерал Тошево. Като задочен аспирант, под ръководството на изтъкнатия селекционер и учен Тодор Рачински, подготвя докторска дисертация на тема “Наследяване признаците, формиращи продуктивността на пшеницата при контрастни междусортови кръстоски”. През 1981 година защитава успешно дисертацията и е назначена като научен сътрудник в Лаборатория по технологични свойства на зърното към секция “Селекция на пшеницата”. През 1991 година ѝ е присъдено званието “старши научен сътрудник II степен” (сега - доцент).

През 1982 година доц. д-р Ив. Стоева има специализация в технологична лаборатория и лаборатория по биохимична генетика на ВСГИ – Одеса, Украйна. През 1996 се обучава по математическо моделиране на условията за отглеждане на пшеницата в Израел.

Доц. д-р Ив. Стоева е член на Научния съвет на ДЗИ – Генерал Тошево. Два мандата (1998 – 2005 год.) участва в Специализирания научен съвет по растениевъдство и растителна защита към ВАК. Членува в Съюза на учените в България, клон Добрич. Владее руски и английски език.

Към момента доц. д-р Ив. Стоева е завеждащ лаборатория по технологични свойства на зърното към ДЗИ – Генерал Тошево.

Документите на кандидата са представени съгласно изискванията на ЗРАСРБ и Правилника за неговото приложение, утвърден от Председателя на ССА.

II. Научноизследователска и публикационна дейност.

1. Научноизследователска дейност.

Проучванията на доц. д-р Ив. Стоева засягат важни и актуални за пшеничното производство проблеми, свързани с качеството на зърното, продуктивността, технологията и условията на отглеждане на растенията. В своята дългогодишна

научноизследователска работа доц. д-р Ив. Стоева има съществени приноси с методологичен, теоретичен и приложен характер.

- **Приноси с методологичен характер:** отработени са методики за използване на миксограф за определяне качеството на брашното; използван е глутограф за директно определяне качеството на глутена, извършена е сравнителна оценка на методи за отмиване на глутена; във връзка с използването на фаринографа е въведен нов показател (ЧКФ), който може да служи като индикатор за обема на хляба.

Доц. д-р Ив. Стоева е съавтор на БДС 602-87 /Пшеница изкупваема и разпределяема/.

- **Приноси с теоретичен и приложен характер:** изяснена е смесителната способност на сортове пшеница с високи хлебопекарни качества, излъчени са сортове-подобрители; проучвано е значението на различните протеинови фракции за хлебопекарните качества на различни по сила пшеници; ролята на полиморфната природа на глутеновите белтъци за изменение на пшеничното качество; селекционната стойност на наши и чужди сортове пшеница, като са установени нови източници на качество; проследени са наследяването и корелациите между признаци, свързани с продуктивността и качеството; проучени са хлебопекарните свойства на сортове тритикале; изследвана е пластичността и стабилността на добива и качеството на сортове обикновена пшеница, създадени в ДЗИ, влиянието на сушата върху признаците на качеството; идентифицирани са сортове с високо качество на зърното; създадени са модели, описващи зависимостта на качеството от количеството на валежите и средните температури по време на наливане на зърното. В продължение на много години е проучвано влиянието на агротехническите фактори (предшественик, торене) върху добива и качеството на зърното. Направена е препоръка за използване на ябълков пектин за корекция на качеството на повредени от житна дървеница брашна.

Доц. д-р Ив. Стоева е съавтор на 70 признати и районирани сорта зимна обикновена пшеница, 7 сорта твърда пшеница, 1 сорт тритикале и един сорт бурчак. Участва в авторския колектив, създал сорт Аглика, смятан за много добро селекционно постижение поради своята продуктивност, пластичност, високо качество, устойчивост на болести и ранозрялост.

2. Научни публикации.

Отчетливо ясно и значимо е участието на доц. д-р Ив. Стоева в изследванията и в представянето им в научните трудове.

Доц. д-р Ив. Стоева има общо 123 научни публикации, от тях 98 са от периода след хабилитиране (1991 – 2014 г.). Тук са представени 51 научни статии, от които в 25 доц. д-р Ив. Стоева е първи автор, в 16 – втори и в 11 – трети и следващ автор. Пет от статиите са публикувани в международни списания с IF, седем са представени на конгреси, симпозиуми и конференции с международно участие. В български списания (в т.ч. и с IF) са публикувани 34 научни статии, а пет са представени на симпозиуми и научни сесии в България.

Шест статии имат научно-популярен характер.

3. Цитирания.

Общият брой на цитиранията на тези 52 научни публикации е 115. От тях 39 са в чужди списания, вкл. и с IF; 25 - в български списания (вкл. и с IF); 43 – в сборници,

издания на университети и научни институти, и книги; 8 – в дисертации. Някои от цитиранията са направени от членове на авторския колектив на цитираната статия (автоцитат), затова приемам 93 за действителен брой на цитатите. Това обаче многократно надхвърля изискванията (20 бр.), затова считам, че посочените цитирания са напълно достатъчни. Голям е и броят на цитати от чужди автори в международни издания.

4. Участие в проекти.

Доц. д-р Ив. Стоева е била ръководител на два научни проекта към МОН. Като член на колектива на секция “Селекция на зърнено-житни култури”, тя участва във всички проекти по обикновена и твърда пшеница, тритикале и ечемик, възложени от ССА (седем на брой). Доц. д-р Ив. Стоева участва в проекти, касаещи агротехниката на основни полски култури.

III. Ръководител на докторски дисертации.

Доц. д-р Ив. Стоева е ръководител на докторант Пламен Чамурлийски по тема “Създаване на система за съхранение и оценка на зародишна плазма от пшеница (*Triticum aestivum* L) за нуждите на селекцията”. Докторантът е пред защита.

Заклучение

Доц. д-р Ив. Стоева е утвърден изследовател в много важна област на приложната генетика и селекцията. Към всяка задача тя се отнася с присъщите ѝ упоритост, настойчивост и прецизност. Дълбоките ѝ познания по методиката на полския и лабораторния опит, статистическата обработка и тълкуването на данните, са предпоставка за ефективната ѝ научна работа. Опитът и знанията ѝ са ценени от колектива на секция “Селекция на зърнено-житни култури” към ДЗИ – Ген. Тошево.

Въз основа на представените документи и материали по обявения конкурс за избор на “Професор” считам, че кандидатът доц. д-р Ив. Стоева отговаря на изискванията на ЗРАСРБ и на Правилника на Селскостопанска академия за неговото приложение, изразявам своето положително становище и подкрепям кандидатурата ѝ.

Позволявам си да препоръчам на научното жури да вземе решение за присъждане на академичната длъжност “Професор” по научната специалност 04.01.05 “Селекция и семенпроизводство на културните растения” на доц. д-р Иванка Стоева Стоева.

Дата: 6.04.2015 г.
ДЗИ – Ген. Тошево

Изготвил становището:

/доц. д-р Татяна Петрова/

СТАНОВИЩЕ

Относно: конкурс за заемане на академична длъжност “Професор” по област на висше образование 6 “Аграрни науки и ветеринарна медицина” в професионално направление 6.1 “Растениевъдство”, по научна специалност “Селекция и семепроизводство на културните растения”, шифър 04.01.05, обявен в Държавен вестник, брой 100 от 05.12.2014 година от Добруджански земеделски институт – Генерал Тошево.

Кандидат: доц. д-р Иванка Стоева, Добруджански земеделски институт – Генерал Тошево.

От: доц. д-р Татяна Петкова Петрова, Добруджански земеделски институт – Генерал Тошево, член на научното жури съгласно заповеди № НП-07-02 / 17.02.2015 г. и № НП-07-04 / 25.02.2015 г. на Председателя на Селскостопанска академия.

I. Кратко представяне на кандидата.

Доц. д-р Иванка Стоева завършва висше образование през 1973 година във ВСИ “Васил Коларов”, специалност “Лозаро-градинарство”. В периода 1976 – 1980 работи като агроном в секция “Селекция на пшеницата” към Институт по пшеницата и слънчогледа (сега Добруджански земеделски институт) – Генерал Тошево. Като задочен аспирант, под ръководството на изтъкнатия селекционер и учен Тодор Рачински, подготвя докторска дисертация на тема “Наследяване признаците, формиращи продуктивността на пшеницата при контрастни междусортови кръстоски”. През 1981 година защитава успешно дисертацията и е назначена като научен сътрудник в Лаборатория по технологични свойства на зърното към секция “Селекция на пшеницата”. През 1991 година ѝ е присъдено званието “старши научен сътрудник II степен” (сега - доцент).

През 1982 година доц. д-р Ив. Стоева има специализация в технологична лаборатория и лаборатория по биохимична генетика на ВСГИ – Одеса, Украйна. През 1996 се обучава по математическо моделиране на условията за отглеждане на пшеницата в Израел.

Доц. д-р Ив. Стоева е член на Научния съвет на ДЗИ – Генерал Тошево. Два мандата (1998 – 2005 год.) участва в Специализирания научен съвет по растениевъдство и растителна защита към ВАК. Членува в Съюза на учените в България, клон Добрич. Владее руски и английски език.

Към момента доц. д-р Ив. Стоева е завеждащ лаборатория по технологични свойства на зърното към ДЗИ – Генерал Тошево.

Документите на кандидата са представени съгласно изискванията на ЗРАСРБ и Правилника за неговото приложение, утвърден от Председателя на ССА.

II. Научноизследователска и публикационна дейност.

1. Научноизследователска дейност.

Проучванията на доц. д-р Ив. Стоева засягат важни и актуални за пшеничното производство проблеми, свързани с качеството на зърното, продуктивността, технологията и условията на отглеждане на растенията. В своята дългогодишна

научноизследователска работа доц. д-р Ив. Стоева има съществени приноси с методологичен, теоретичен и приложен характер.

- **Приноси с методологичен характер:** отработени са методики за използване на миксограф за определяне качеството на брашното; използван е глутограф за директно определяне качеството на глутена, извършена е сравнителна оценка на методи за отмиване на глутена; във връзка с използването на фаринографа е въведен нов показател (ЧКФ), който може да служи като индикатор за обема на хляба.

Доц. д-р Ив. Стоева е съавтор на БДС 602-87 /Пшеница изкупуваема и разпределяема/.

- **Приноси с теоретичен и приложен характер:** изяснена е смесителната способност на сортове пшеница с високи хлебопекарни качества, излъчени са сортове-подобрители; проучвано е значението на различните протеинови фракции за хлебопекарните качества на различни по сила пшеници; ролята на полиморфната природа на глутеновите белтъци за изменение на пшеничното качество; селекционната стойност на наши и чужди сортове пшеница, като са установени нови източници на качество; проследени са наследяването и корелациите между признаци, свързани с продуктивността и качеството; проучени са хлебопекарните свойства на сортове тритикале; изследвана е пластичността и стабилността на добива и качеството на сортове обикновена пшеница, създадени в ДЗИ, влиянието на сушата върху признаците на качеството; идентифицирани са сортове с високо качество на зърното; създадени са модели, описващи зависимостта на качеството от количеството на валежите и средните температури по време на наливане на зърното. В продължение на много години е проучвано влиянието на агротехническите фактори (предшественик, торене) върху добива и качеството на зърното. Направена е препоръка за използване на ябълков пектин за корекция на качеството на повредени от житна дървеница брашна.

Доц. д-р Ив. Стоева е съавтор на 70 признати и районирани сорта зимна обикновена пшеница, 7 сорта твърда пшеница, 1 сорт тритикале и един сорт бурчак. Участва в авторския колектив, създава сорт Аглика, смятан за много добро селекционно постижение поради своята продуктивност, пластичност, високо качество, устойчивост на болести и ранозрялост.

2. Научни публикации.

Отчетливо ясно и значимо е участието на доц. д-р Ив. Стоева в изследванията и в представянето им в научните трудове.

Доц. д-р Ив. Стоева има общо 123 научни публикации, от тях 98 са от периода след хабилиране (1991 – 2014 г.). Тук са представени 51 научни статии, от които в 25 доц. д-р Ив. Стоева е първи автор, в 16 – втори и в 11 – трети и следващ автор. Пет от статиите са публикувани в международни списания с IF, седем са представени на конгреси, симпозиуми и конференции с международно участие. В български списания (в т.ч. и с IF) са публикувани 34 научни статии, а пет са представени на симпозиуми и научни сесии в България.

Шест статии имат научно-популярен характер.

3. Цитирания.

Общият брой на цитиранията на тези 52 научни публикации е 115. От тях 39 са в чужди списания, вкл. и с IF; 25 - в български списания (вкл. и с IF); 43 – в сборници,

издания на университети и научни институти, и книги; 8 – в дисертации. Някои от цитиранията са направени от членове на авторския колектив на цитираната статия (автоцитат), затова приемам 93 за действителен брой на цитатите. Това обаче многократно надхвърля изискванията (20 бр.), затова считам, че посочените цитирания са напълно достатъчни. Голям е и броят на цитати от чужди автори в международни издания.

4. Участие в проекти.

Доц. д-р Ив. Стоева е била ръководител на два научни проекта към МОН. Като член на колектива на секция “Селекция на зърнено-житни култури”, тя участва във всички проекти по обикновена и твърда пшеница, тритикале и ечемик, възложени от ССА (седем на брой). Доц. д-р Ив. Стоева участва в проекти, касаещи агротехниката на основни полски култури.

III. Ръководител на докторски дисертации.

Доц. д-р Ив. Стоева е ръководител на докторант Пламен Чамурлийски по тема “Създаване на система за съхранение и оценка на зародишна плазма от пшеница (*Triticum aestivum* L) за нуждите на селекцията”. Докторантът е пред защита.

Заклучение

Доц. д-р Ив. Стоева е утвърден изследовател в много важна област на приложната генетика и селекцията. Към всяка задача тя се отнася с присъщите ѝ упоритост, настойчивост и прецизност. Дълбоките ѝ познания по методиката на полския и лабораторния опит, статистическата обработка и тълкуването на данните, са предпоставка за ефективната ѝ научна работа. Опитът и знанията ѝ са ценени от колектива на секция “Селекция на зърнено-житни култури” към ДЗИ – Ген. Тошево.

Въз основа на представените документи и материали по обявения конкурс за избор на “Професор” считам, че кандидатът доц. д-р Ив. Стоева отговаря на изискванията на ЗРАСРБ и на Правилника на Селскостопанска академия за неговото приложение, изразявам своето положително становище и подкрепям кандидатурата ѝ.

Позволявам си да препоръчам на научното жури да вземе решение за присъждане на академичната длъжност “Професор” по научната специалност 04.01.05 “Селекция и семеннопроизводство на културните растения” на доц. д-р Иванка Стоева Стоева.

Дата: 6.04.2015 г.
ДЗИ – Ген. Тошево

Изготвил становището:

/доц. д-р Гатяна Петрова/